

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 15 (6)

IZDAN 1 DECEMBRA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12678

Majstorović Nikola, bravar, Sarajevo, Jugoslavija.

Žig sa pomičnim brojkama za utiskivanje datuma u blombe

Prijava od 15 jula 1935.

Važi od 1 marta 1936

Ovaj pronalazak se odnosi na klješta za blombiranje, a ima svrhu, da pojednostavi napravu, koja se do sada u tu svrhu upotrebljava, kao i da je načini jeftinijom, jer sa ovom spravom omogućava se bez mnogoga pribora, kao što je slučaj kod dosadanje naprave, i bez ikakvih neprihvatljivih pokretom jednog dugmeta postaviti potreban datum za utiskivanje u blombu.

Klješta za blombiranje, upotrebljavaju se vrlo mnogo kod željezničkih ustanova (svaka stanica mora imati jedna) kod pošta, privatnih firmi, kontrolnih satova, tvornice za izradu raznih strojeva i t. d. Sve vredne pošiljke zaštite se blombom. Da bi se moglo znati kad je blombiranje vršeno utisne se u blombu sa jedne strane oznaka pošiljaoca a sa druge strane datum blombiranja.

Do sad se upotrebljava za utiskivanje datuma pribor koji se sastoji: od tuljaka, 12 rimskih i 31 -nog pojedinačnog arapskog broja, alata koji je potreban za vadenje i umetanje brojeva pri mjenjanju datuma. Upotrebljuje se obično čekić, izvijač, probijač i jedna zdelica na kojoj se brojevi iz tuljaka izbijaju.

Nedostatci dosadanje naprave su sledeći: što se tuljak koji se sastoji iz jedne okrugle pločice u kojoj su dva proreza (oblika brojeva koji se u njega smeštaju) za smeštanje brojeva. — Na drugoj strani te pločice je stremen, koji se metne u klješta koja imaju zato izvrtanu rupu i jedan vijak koji drži tuljak svaki dan skida i

meće, usljed čega je izvrnut kvaru.

U tuljak se smeštaju brojevi za datum, ali kod svake promjene datuma, brojevi se vade i meću u tuljak. Pošto se ti brojevi sa probijačem izbijaju, naravno da se mnogo pri tom kvare, te postaju neuporabivi. Dovoljno je da se jedan broj izgubi, ili se sa probijačem pokvari, pa da cela sprava bude neupotrebljiva.

Brojevi za današnju napravu koji se upotrebljuju, oblika su ovalnog ili četvorouglastog, i na svome dnu imaju mali rosić, da bi se u tuljak mogli pravilno smjestiti, te da se pri blombiranju ne okrenu. Usled ovoga im je izrada vrlo skupa. Pribor koji se danas upotrebljava košta bez klješta do 450 dinara.

Na nacrtu je prikazan jedan primjerak izvođenja naprave gde slika 1. prikazuje pogled spreda na napravu, sa polovnim presjekom sl. 2 je vertikalni prerez iz sl. 1, sl. 3 pokazuje pogled odozgo.

Žig sa pomoćnim točkovima za utiskivanje datuma u blombe, pravi se iz čelika. Sastoji se iz kućišta 1, triju pomičnih točkova 2, na jednom točku 2, urezani su rimski brojevi od I do XII, a na ostala dva točka arapski brojevi od 1 do 9, na trećem točku tri puta od 1 do 3, između broja „3” arapskog i broja „1” na trećem točku usječena je crta popreko, koja se upotrebljava kod datuma od 1 do 9. Dalje iz kočnice 3, koja je načinjena iz mjenjenog ili čeličnog lima, a služi za kočenje točko-

va onda, kada nema potrebe da se kreću, od jedne ekscentrične osovine 4 koja se pričvrsti na stražnjoj strani kućišta 1, sa vijkom 5, tako da rukavac eksentera bude okrenut dole, jednog kapka 6 koji se zavrti u kućište 1, jedne sprave za pomicanje točkova, koju sačinjavaju delovi pod 7, 8, 9, 10, 11, 12. Na vretenu 7 je urezan žljeb, u koji pero 9 zakači, kada zupci koji su nasječeni na ovoj strani vretena 7, koja se nalazi uz točkove 2, budu na srednjem točku.

Vreteno 7 izvlači se (pomiče) od jednog na drugi kraj prema potrebi, koji se točak želi pokrenuti. Dalje iz fiksir igle 13 koja služi za fiksiranje točkova kad se blombiranje vrši, ali koja se mora prije svakog pomicanja točkova izvaditi.

Ovaj žig se može napraviti i bez sprave za pomicanje točkova 7, 8, 9, 10, 11, 12. onda otpadaju urezi na kućištu 1, koji su uslovljeni ovom spravom, a pomicanje točkova u tom slučaju vrši se fiksir iglom 13 kroz otvor a.

Da bi ovaj žig odgovarao potrebama, koje se iziskuju, a da žig i blomba ostanu ispravni, u kućištu 1 izvrtena je ovalna rupa, usljed koje se dobije potrebna jakost stjene, u kojoj je urezan zavoj za kapak 6, i prostor za kočnicu 3. Osim toga postavljen je eksentar na osovinu, tako da točkovi 2 budu što više ka otvoru a. Tako se postigne dovoljna jakost, da se vrh kućišta koji je tanak ne ulupi i da se blomba ne utisne u unutrašnjost kućišta 1. Pritisak sa vrha kućišta 1 prenosi se preko točkova, jer su ovi priljubljeni uz vrh

kućišta 1 — osovinu, a preko ove na cijelo kućište 1.

Naprava po pronalasku upotrebljava se na sledeći način:

Žig se pričvrsti sa jednim valjkom u klješta za blombiranje, te se iz istih ne vadi sve dok je žig u ispravnom stanju. Kada se točkovi postave, da brojevi koji su potrebni za dotični datum, budu u jednoj liniji otvora a koji je na vrhu kućišta 1, fiksir igla 13. se — pošto je prethodno izvadena — metne na svoje mesto nakon čega je žig sposoban za rad.

Preimučstvo je ove naprave nad dosada upotrebljavanim napravama u tome što je mnogo jednostavnija za rukovanje, može se sva na stroju izraditi, nije izložena brzom kvaru, jeftinija je za 65—70%.

Patentni zahtjev.

Žig sa pomičnim brojkama za utiskivanje datuma u blombe naznačen time, što se sastoji iz točkova (2), čiji su obodi urezani rimskim i arapskim brojevima koji se pomiču u ovalnom prostoru u kućištu (1) na osovinu (4), čiji je jedan rukavac ekscentričan i drži točkove (2) uz otvor (a), sprave za pomicanje točkova sastavljene iz dijelova (7, 8, 9, 10, 11, i 12), koji uz pomoć kočnice (3) omogućuju pravilno smeštanje brojeva za utiskivanje datuma, te jedne fiksir igle (13) koja se pošto su brojevi pravilno smješteni uvrte u otvor (a) kroz zato udešene rupe u kućištu (1) i točkovima (2).

